

Dopłata do kwalifikacji, a nie fakultetów

Nie będzie już listy kierunków zamawianych.

Rząd ma dotować zdobycie określonych kompetencji

Urszula Mirowska-Łoskot
Beata Lisowska
dgp@infor.pl

Jak dowiedział się DGP, w nowym konkursie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER) nie będzie listy kierunków studiów dotowanych przez UE, tak jak miało to miejsce w konkursach realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

– Wskazane zostaną obszary kształcenia, a w nich konkretne umiejętności, kompetencje i kwalifikacje niezbędne na rynku pracy, określone na podstawie zapotrzebowania ze strony gospodarki – mówi Kamil Melcer z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR).

Nowe podejście wynika m.in. stąd, że ustawa – Prawo o szkolnictwie wyższym zniósła odgórną listę kierunków studiów, a wprowadziła Krajowe Ramy Kwalifikacji. Zgodnie z nimi szkoły wyższe muszą uczyć wiedzy, kompetencji oraz umiejętności i same mogą tworzyć fakultety.

Lepszy absolwent

Oznacza to, że w ramach programu zamawiania kształcenia w PO WER na lata 2014–2020 uczelnia nie dostanie już środków na zwiększenie naboru studentów na kierunku np. informatyka, ale będzie mogła się ubiegać o dotację na nauczanie określonych kompetencji w konkretnych obszarach (np. umiejętności programowania).

– Kompetencje te mogą być zdobyte na wielu różnych kierunkach. Celem jest lepsze przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy – wskazuje Kamil Melcer.

Zmiana zasad programu podoba się ekspertom, którzy wskazują, że dotychczasowe założenia były błędne.

– Zamawiamy dzisiaj kształcenie, a nie jesteśmy w stanie przewidzieć, jacy absolwenci będą potrzebni pracodawcom za pięć czy siedem lat. Musimy nauczyć ich myślenia, bo jak będą umieli myśleć, to szybciej nauczą się kolejnych, nowych zagadnień – uważa prof. Lesław Piecuch z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

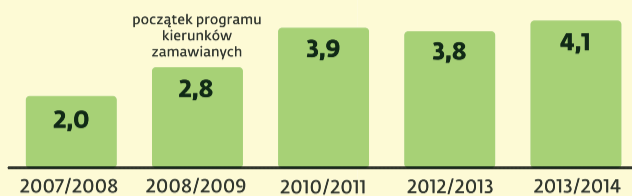
Badanie rynku

Na zlecenie NCBiR przeprowadzane jest właśnie badanie ewaluacyjne „Ocena jakości i skuteczności wsparcia kierunków zamawianych w ramach Poddziałania 4.1.2 PO KL”.

Więcej chętnych na ściśle kierunki studiów

Program kierunków zamawianych doprowadził do wzrostu liczby studentów na uczelniach technicznych

Liczba kandydatów na jedno miejsce na uczelniach technicznych



Obszary kształcenia potrzebne na rynku pracy (według analizy kształcenia zamawianego):

- ✦ architektura, urbanistyka i architektura wnętrz
- ✦ rozwiązania technologiczne w projektowaniu procesów przemysłowych i przetwórczych
- ✦ budownictwo
- ✦ obszar przemysłów kultury (realizacja obrazu telewizyjnego, filmu, fotografii), w tym edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych
- ✦ obszar techniczno-informatyczny
- ✦ elektronika i telekomunikacja
- ✦ energetyka
- ✦ inżynieria środowiska, ochrona środowiska
- ✦ logistyka
- ✦ zarządzanie i technologia produkcji w obszarze przemysłu, przetwórstwa, nauk rolniczych, ochrony środowiska
- ✦ nauki medyczne (medycyna i opieka nad osobami starszymi: pielęgniarstwo, fizjoterapia, geriatryka, medycyna oparta na terapii genowej)

Lista dotychczasowych kierunków zamawianych:

- ✦ automatyka i robotyka
- ✦ biotechnologia
- ✦ budownictwo
- ✦ chemia/technologia chemiczna/inżynieria chemiczna i procesowa
- ✦ energetyka
- ✦ fizyka/fizyka techniczna
- ✦ informatyka
- ✦ inżynieria materiałowa
- ✦ inżynieria środowiska
- ✦ matematyka
- ✦ mechanika i budowa maszyn
- ✦ mechatronika
- ✦ ochrona środowiska
- ✦ wzornictwo

W ramach tej listy uczelnie mogły się starać również o uzyskanie dotacji na kierunki unikatowe, makrokierunki oraz studia międzykierunkowe

Źródło: MNiSW

86 UCZELNI

realizuje projekty w ramach kierunków zamawianych

1,2 MLD ZŁ

wydał rząd na dotowanie kierunków zamawianych

1 TYS. ZŁ

miesięczne stypendium mógł otrzymać student kierunku zamawianego

– Jego wyniki otrzymamy w kwietniu 2014 r. – mówi Kamil Melcer.

Równoległe NCBiR zlecił firmie badawczo-doradczej Agrotec przeprowadzenie analizy kompetencji i kwalifikacji kluczowych dla zwiększenia szans absolwentów na rynku pracy. Na podstawie jej wyników zostaną określone zasady nowych konkursów dla uczelni, które będą obowiązywały w PO WER 2014–2020.

– Jesteśmy na etapie kończenia raportu. Powstanie na podstawie ankiet rozesłanych do przedstawicieli 100 uczelni, 1600 pracodawców, 600 studentów oraz 3200 absolwentów – ujawnia Cezary Przybył, kierownik projektu z firmy Agrotec.

Dodaje, że badanie pomoże MNiSW wskazać, co powinna umieć osoba kończąca studia, aby odnaleźć się na rynku pracy.

– Zderzamy dwie perspektywy: uczelni, która nam mówi, jak kształci, oraz pracodawcy, który wskazuje, kogo zatrudnia teraz, a kogo będzie potrzebował w przyszłości. Na tej podstawie powstanie obraz idealnego absolwenta, którego poszukują firmy – wyjaśnia Cezary Przybył.

Po pierwsze innowacja

Drugim celem badania jest wskazanie określonych obszarów kształcenia istotnych ze względu na potrzeby rynku pracy i gospodarki. Chodzi

szczególnie o kierunki innowacyjne, związane z inteligentnymi specjalizacjami regionów.

– Analizujemy strategię innowacji dla wszystkich 16 województw i wyciągamy wnioski. Wskażemy branże, w których występuje określone zapotrzebowanie na absolwentów szkół wyższych, np. jakie kompetencje są wymagane w branży informatycznej czy biotechnologicznej – wskazuje Cezary Przybył.

Z analizy firmy Agrotec przeprowadzonej w 2012 r. wynika, że tych obszarów jest 11 (patrz infografika). Raport podkreślał, że na polskim rynku pracy do 2020 r. należy się spodziewać właśnie wzrostu miejsc pracy w zawodach technicznych (inżynieryjnych), związanych z naukami bioinformatycznymi, sektorem zdrowia, medycyną i usługami okołobiznesowymi. Nie zmniejszy się też popyt na prawników, administratorów i menedżerów różnego szczebla. Osoby z wyższym wykształceniem nadal znajdować będą miejsca pracy np. w handlu i turystyce.

Eksperti wskazują, że nowe podejście do zamawiania kierunków zmusi uczelnie do prowadzenia studiów międzywydziałowych.

– Możliwe, że zamawiane u absolwenta kompetencje będą pochodziły z różnych dziedzin – mówi prof. Mirosław Karbowniczek, prorektor do spraw ogólnych Akademii

Górnictwo-Hutniczej w Krakowie.

Wyścig po pomoc

O wprowadzenie określonych obszarów studiów do programu wnioskowały niektóre ministerstwa. Spotkanie z nimi w resortcie nauki odbędzie się już w przyszłym tygodniu. Ministerstwu Zdrowia zależało na dofinansowaniu z PO WER studiów pielęgniarskich. Jego przedstawiciele spotykali się z MNiSW już dwukrotnie. Argumentowali, że w polskich szpitalach już brakuje średniego personelu medycznego, a deficyt ten będzie się pogłębiał w związku ze starzeniem się tej grupy zawodowej oraz polskiego społeczeństwa. Jednak Ministerstwo Nauki zdecydowało, że nie dofinansuje kształcenia w zawodzie pielęgniarek bez poddania tego obszaru badaniu przez firmę Agrotec.

– MNiSW, Ministerstwo Zdrowia i NCBiR współpracowały ze sobą w celu uwzględnienia w nim kwalifikacji i kompetencji wymaganych od absolwentów kierunków medycznych i pokrewnych – podkreśla Kamil Melcer.

W nowej perspektywie finansowej UE do 2020 r. na zamawianie kształcenia na potrzeby gospodarki resort nauki wyda 1,2 mld zł.

PISALIŚMY O TYM

Studia zamawiane dla humanistów
– DGP 245/2014
www.praca.gazetaprawna.pl